

Primjedbe Crnogorskog Telekoma i odgovori Agencije na nacrt Analize relevantnog veleprodajnog tržišta lokalnog pristupa koje se pruža na fiksnoj lokaciji

Oznaka komentara	Br. Strane	Tekst nacrta Analize	Komentar Crnogorskog Telekoma	Odgovor Agencije na komentare Crnogorskog Telekoma
A1	42	<p>Agencija je, razmatrala i mogućnost da operator kablovske pristupne mreže, kao potencijalni konkurent, počne nuditi uslugu istovjetnu usluzi pristupa razvezanoj lokalnoj petlji. Međutim, kablovske mreže trenutno ne podržavaju nijedan oblik veleprodajnog fizičkog pristupa koji bi predstavljao supstitut usluzi razvezanog pristupa lokalnoj petlji. Zato Agencija smatra da pristup putem kablovskih mreža u relevantnom vremenskom periodu ne ulazi u dimenziju usluga relevantnog veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji.</p>	<p>CT je mišljenja da zaključak Agencije utvrđen na osnovu topologije kablovskih mreža nije opravдан. Obzirom da topologija kablovskih mreža ne podržava LLU uslugu na sličan način kao što je ne podržava pasivna optička mreža, za razvezivanje lokalne petlje na kablovskoj infrastrukturi se može definisati usluga VULA kao ekvivalent VULA usluzi kod pasivnih optičkih mreža. Stoga potpuno je prirodno da pristup putem kablovskih mreža bude uključen u relevantno tržište usluga, i kao argument više je i ova analiza koja na strani tražnje zaključuje da se pristup kablovskim mrezama putem može smatrati supstitutivnom uslugom.</p>	<p>Agencija ne prihvata predlog Crnogorskog Telekoma. Naime, arhitektura kablovskih mreža nije analogna arhitekturi pasivnih optičkih mreža. U kontekstu toga, realizacija veleprodajne VULA usluge preko kablovskih mreža nije moguća zbog brojnih ograničenja, među kojima su najvažnija: nedovoljna podrška za Layer 2 protokole (što bi omogućilo agnostički tretman servisa), jer nije obavezna po DOCSIS standardu; podržava samo IP- multicast protokole; ograničen je slobodan izbor CPE jer je uslovjen operatorovim izborom frekvencijskog aranžmana koaksijalnog kabla; kapacitet DOCSIS 3.0 upstream smjera je značajno ograničen itd.</p>

A2	42	<p>Shodno svemu navedenom, Agencija je zaključila da relevantno veleprodajno tržište lokalnog pristupa koje se pruža na fiksnoj lokaciji, u relevantnom periodu, uključuje sledeće usluge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji i podpetlji na osnovu bakarne parice, - uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkih vlakana, - uslugu pristupa mrežnoj infrastrukturi koju Crnogorski Telekom pruža za sopstvene potrebe 	<p>CT predlaže da se u ovo relevantno tržište uključi i usluga pristupa putem kablovskih mreza i daje komentar:</p> <p>"Dodato u skladu sa prethodnim komentаром. Cijeneci da će Agencija prihvati ovaj stav Telekoma očekujemo da će u fazi izrade finalnog dokumenta dalje tekst Analize ovog relevantnog tržista biti usaglašen sa novim zaključkom o relevantnom tržistu usluga"</p>	<p>Agencija ne prihvata komentar Crnogorskog Telekoma iz razloga što VULA ne predstavlja dio ovog relevantnog tržista, i pristup putem kablovskih mreža ne predstavlja dio ovog tržista nigdje u uporednoj praksi u Evropi, što je objašnjeno u odgovoru na komentar A1.</p>
A3	63	<p>Agencija određuje Crnogorskom Telekomu obavezu objave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Referentne ponude u kojoj će biti definisani uslovi za uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji i potpetlji na osnovu bakarne parice (<i>eng. copper LLU, copper SLU</i>), - Referentne ponude za uslugu virtuelnog razvezanog pristupa (<i>eng. VULA</i>) putem FTTC tehnologije i FTTH PON tehnologije, - Referentne ponude za 	<p>Nije jasno iz kojih razloga je potrebno nametnuti CT-u obavezu pružanja čak 3 nove veleprodajne usluge i takođe ničim nije potkrjepljena tvrdnja da su predmetne obaveze racionalne i opravdane s obzirom na regulatorne načela i ciljeve iz ZEK-a.</p> <p>Ukoliko ipak, Agencija smatra da nabrojane veleprodajne usluge bez obzira na argumentaciju CT-a treba da budu uključene u tržište 4, CT smatra da su zadani rokovi za objavu navedenih referentnih ponuda prekratki te se CT neopravdano obavezuje u izuzetno kratkim rokovima implementirati funkcionalnosti novih veleprodajnih usluga te razviti procese za iste, što iziskuje značajne resurse i sredstva na strani CT-a,</p>	<p>Agencija djelimično prihvata komentar CT i to na način što će izvrši izmjenu rokova tako da rok za pojedine usluge koje CT još uvijek ne nudi (ali se očekuje da će u narednom periodu isto započeti) počinje od datuma prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji. Pri tom, Agencija smatra da je rok od 90 dana dovoljan za izvršavanje propisane obaveze.</p>

		<p>uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna (eng. FTTH P2P i FA PON).</p>	<p>nezavisno od toga da li će ijedan od operatora korisnika ikada zatražiti bilo koju od spomenutih veleprodajnih usluga. Shodno tome, pozivajući se na praksu iz regije (HAKOM), kao i postojeće rješenje CT predlaže izmjenu navedenih odredbi na način dat u daljem tekstu.</p>	
A4 A5	63	<p>Agencija određuje Crnogorskom Telekomu sledeće rokove u vezi objave referentne ponude, zavisno od usluga koje su definisane u pojedinoj referentnoj ponudi:</p> <p>a) Usluga pristupa razvezanoj lokalnoj petlji i potpetlji na osnovu bakarne parice Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku objavi uslove, rokove i cijene usluge pristupa razvezanoj lokalnoj petlji i potpetlji na osnovu bakarne parice na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid.</p>	<p>CT predlaže da se odvoje stavke za uslugu pristupa lokalnoj petlji i potpetlje i u skladu sa komentarima br.19, 23, 26, 28 i 32, tako da glasi:</p> <p>"Agencija određuje Crnogorskom Telekomu sledeće rokove u vezi objave referentne ponude, zavisno od usluga koje su definisane u pojedinoj referentnoj ponudi:</p> <p>a) Usluga pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu bakarne parice Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 180 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku objavi uslove, rokove i cijene usluge pristupa razvezanoj lokalnoj petlji i potpetlji na osnovu bakarne parice na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid.</p> <p>b) Usluga pristupa razvezanoj potpetlji na osnovu bakarne parice Crnogorski Telekom je obavezan da u</p>	<p>Agencija djelimično prihvata komentar CT na način što prihvata odvojeno propisivanje usluga, kao i da rok za uslugu pristupa potpetlji počinje od datuma prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji. Pri tom, Agencija smatra da je rok od 90 dana dovoljan za izvršavanje propisanih obaveza. S tim u vezi, mijenja se tekst tako da glasi: "Agencija određuje Crnogorskom Telekomu sledeće rokove u vezi objave referentne ponude, zavisno od usluga koje su definisane u pojedinoj referentnoj ponudi:</p> <p>a) Usluga pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu bakarne parice Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku objavi uslove, rokove i cijene usluge pristupa razvezanoj lokalnoj petlji i potpetlji na osnovu bakarne parice na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid.</p>

			<p>roku od 180 dana od od prijema zahtjeva koji je je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji objavi uslove, rokove i cijene usluge pristupa razvezanoj lokalnoj petlji i potpetlji na osnovu bakarne parice na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid."</p>	<p>pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu bakarne parice na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid.</p> <p>b) Usluga pristupa razvezanoj potpetlji na osnovu bakarne parice</p> <p>Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od od prijema zahtjeva koji je je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji objavi uslove, rokove i cijene usluge pristupa razvezanoj potpetlji na osnovu bakarne parice na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid."</p>
A6	64	<p>b) Usluga virtuelnog razvezanog pristupa</p> <p>Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku objavi uslove, rokove i cijene usluge virtuelnog razvezanog pristupa u FTTC konceptu i FTTH PON konceptu u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji</p>	<p>CT predlaže da se odvoje stavke za uslugu pristupa lokalnoj petlji i potpetlje i u skladu sa komentarima U skladu sa komentarima br.19, 23, 26, 28 i 32, tako da glasi:</p> <p>"</p> <p>b) Usluga virtuelnog razvezanog pristupa</p> <p>Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 180 dana od prijema zahtjeva koji je je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji objavi uslove, rokove i</p>	<p>Agencija djelimično prihvata komentar CT na način da rok za uslugu pristupa potpetlji počinje od datuma prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji. Međutim, Agencija ne prihvata predloženi rok iz razloga što smatra da je rok od 90 dana dovoljan za izvršavanje propisanih obaveza.</p> <p>S tim u vezi, mijenja se tekst tako da glasi:</p>

		na uvid.	cijene usluge virtuelnog razvezanog pristupa u FTTC konceptu i FTTH PON konceptu u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. "	c) " Usluga virtuelnog razvezanog pristupa Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od prijema zahtjeva koji je je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji objavi uslove, rokove i cijene usluge virtuelnog razvezanog pristupa u FTTC konceptu i FTTH PON konceptu u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. "
A7 A8 A9	64	c) Pristup razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkih vlakana (FTTH P2P, FA PON) Ukoliko Crnogorski Telekom gradi pristupnu mrežu putem optičkih vlakana primjenom tehnologije od tačke do tačke, Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku objavi uslove, rokove i cijene usluge koja se zasniva na navedenom konceptu. Potrebno je definisati uslove, rokove i cijene za pristup PON mreži na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) (fibre access – FA), pa je Crnogorski Telekom obavezan da, 90 dana od donošenja	CT smatra da FTTH p2p usluga treba da bude isključena iz analize. Obzirom na obavezu iz ove Analize u članu 5.1.4. str.86, "U slučaju da Crnogorski Telekom namjerava da pruža maloprodajne usluge čija efikasna tehnička replikacija nije moguća na osnovu postojećih veleprodajnih usluga, Crnogorski Telekom je obavezan da prije početka pružanja takvih maloprodajnih usluga objavi u Referentnoj ponudi veleprodajne usluge za novu veleprodajnu uslugu....." CT je svakako primoran da objavi uslove u rokovima koje Agencija odredi u slučaju da počne da nudi ovu maloprodajnu uslugu, stoga smatramo nepotrebnim prethodno objavljivanje i definisanje veleprodajne usluge. Takođe, CT se poziva i na komentare br.19, 23, 26, 28 i 32. i predlaže izmjenu teksta tako	Agencija ostaje pri stavu da ova usluga pripada ovom relevantnom tržištu iz razloga što bi pozicija koju CT ima na ovom relevantnom tržištu mogla negativno da utiče na potencijalne konkurente, u smislu da prvi ponudi uslugu na maloprodajnom nivou i time učvrsti svoju poziciju. S tim u vezi potrebno je obezbijediti dostupnost iste na način kako je definisano u ovom dokumentu u tački 5.4.1. Nadalje, Agencija djelimično prihvata komentar CT na način da rok za uslugu pristup PON mreži na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) (fibre access – FA) počinje od datuma prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o

		<p>Rješenja Agencije u ovom postupku objavi uslove, rokove i cijene usluge pristupa pasivnoj pristupnoj optičkoj mreži na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera).</p>	<p>da glasi:</p> <p>d) " Pristup razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkih vlakana (FTTH P2P, FA PON)</p> <p>Ukoliko Crnogorski Telekom gradi pristupnu mrežu putem optičkih vlakana primjenom tehnologije od tačke do tačke, Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 180 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku objavi uslove, rokove i cijene usluge koja se zasniva na navedenom konceptu.</p> <p>Potrebno je definisati uslove, rokove i cijene za pristup PON mreži na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) (fibre access – FA), pa je Crnogorski Telekom obavezan da, 180 dana od prijema zahtjeva koji je je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji objavi uslove, rokove i cijene usluge pristupa pasivnoj pristupnoj optičkoj mreži na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera)."</p>	<p>operatorskom pristupu i interkonekciji. Međutim, Agencija ne prihvata rokove iz komentara iz razloga što smatra da je rok od 90 dana dovoljan za izvršavanje propisanih obaveza.</p> <p>Shodno navedenom, mijenja se tekst tako da glasi:</p> <p>d) " Pristup razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkih vlakana (FTTH P2P, FA PON)</p> <p>Ukoliko Crnogorski Telekom gradi pristupnu mrežu putem optičkih vlakana primjenom tehnologije od tačke do tačke, Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku objavi uslove, rokove i cijene usluge koja se zasniva na navedenom konceptu.</p> <p>Potrebno je definisati uslove, rokove i cijene za pristup PON mreži na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) (fibre access – FA), pa je Crnogorski Telekom obavezan da, 90 dana od dana prijema zahtjeva u ovom postupku objavi uslove, rokove i cijene usluge pristupa pasivnoj pristupnoj optičkoj mreži na lokaciji optičkog</p>
--	--	---	---	--

				razdjelnika (splitera)."
A10	65	<p>d) Povezivanje jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul)</p> <p>Crnogorski Telekom je obavezan da, shodno definisanoj obavezi pristupa, da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku objavi uslove, rokove i cijene za uslugu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakupa optičkih vlakana bez prenosne opreme (dark fibre) - i/ili pružanja pristupa na bazi talasne dužine (xWDM pristup). 	<p>CT se poziva i na komentare br.19, 23, 26, 28 i 32. i predlaže izmjenu teksta tako da glasi:</p> <p>d) "Povezivanje jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul)</p> <p>Crnogorski Telekom je obavezan da, shodno definisanoj obavezi pristupa, da u roku od 180 dana od prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji objavi uslove, rokove i cijene za uslugu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakupa optičkih vlakana bez prenosne opreme (dark fibre) - i/ili pružanja pristupa na bazi talasne dužine (xWDM pristup). 	<p>Agencija je djelimično prihvatile komentar CT-a na način što je izmijenila tekst - rok počinje od datuma prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji. Agencija smatra da je rok od 90 dana dovoljan za izvršavanje propisane obaveze. U tom smislu mijenja se tekst dokumenta, tako da glasi:</p> <p>"Crnogorski Telekom je obavezan da, shodno definisanoj obavezi pristupa, da u 90 dana od dana prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi uslove, rokove i cijene za uslugu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakupa optičkih vlakana bez prenosne opreme (dark fibre) • i/ili pružanja pristupa na bazi talasne dužine (xWDM pristup)."
A11	67	Agencija smatra da je potrebno da se Crnogorskom Telekomu, u skladu sa članom 71 i 72 ZEK-a, naredi obaveza da u roku od 90 dana od stupanja na snagu Rješenja iz člana 69 i 70 ZEK-a mora izmijeniti/dopuniti Referentnu ponudu za pristup razvezanoj lokalnoj petlji.	CT se poziva i na komentare br.19, 23, 26 ,28 i 32. i predlaže da rok za izmjenu Referentne ponude bude 180 dana.	Agencija ne prihvata komentar CT iz razloga što Agencija smatra da je rok od 90 dana dovoljan za izvršavanje propisane obaveze.
A12	86	- Pristup pasivnoj pristupnoj optičkoj	CT smatra da je ovu uslugu potrebno	Agencija ne prihvata komentar CT iz

		mreži na lokaciji razdjelnika (eng. fibre access - FA). Crnogorski Telekom je obavezan da omogući u slučaju da gradi optičku pristupnu mrežu u skladu sa Pravilnikom o uslovima za planiranje, izgradnju , održavanje i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme.	isključiti iz tržišta što je komentarisanodalje	razloga što smatra da bi izostanak obaveze omogućavanja pristupa pasivnoj pristupnoj optičkoj mreži na lokaciji razdjelnika onemogućio razvoj konkurenциje i na taj način omogućio CT da učvrsti svoju poziciju na ovom relevantnom tržištu.
A13	88	Podaci o lokacijama MDF-ova zavisno o području u kojem se nalaze, treba da budu dostupni putem B2B servisa na način kako je definisano Referentnom ponudom.	CT : " Nije jasno na koji B2B"	Agencija koriguje tekst na način da glasi: "Podaci o lokacijama MDF-ova zavisno od područja u kojem se nalaze, treba da budu dostupni na način kako je propisano u Referentnoj ponudi."
A14	90	Crnogorski Telekom mora omogućiti navedena tehnička rješenja zavisno od njihove dostupnosti. Ukoliko su istovremeno dostupna sva tri tehnička rješenja, operator korisnik može odabrati rješenje koje želi koristiti.	CT u komentaru isključuje mogućnost korisnika da odabere rješenje koje želi u slučaju da su istovremeno dostupna sva tri tehnička rješenja (zajedničkog korišćenja kablovske kanalizacije, odnosno korišćenje kablovske kanalizacije do centrale kao i do spoljnog kabinetra operatora ili neke druge sabirne tačke, iznajmljivanje optičkog vlakna/optička vlakna bez prenosne opreme (eng. <i>dark fibre</i>), kao i pristupa na bazi talasne dužine (xWDM pristup) preko optičkog vlakna koje Crnogorski Telekom koristi za svoje potrebe, a u svrhu povezivanja aktivne opreme operatora korisnika na mrežu). CT predlaže da se briše dio teksta tako da glasi:	Agencija ne prihvata komentar CT. U cilju podsticanja konkurenциje, potrebno je omogućiti izbor rješenja u skladu sa mogućnostima zainteresovanih operatora.

			"CT mora omogućiti navedena tehnička rješenja zavisno od njihove dostupnosti."	
A15	93	<p>Crnogorski Telekom treba da primjenjuje cijene za navedene usluge zasnovane na rezultatima troškovnog modela, pri čemu Agencija ima pravo da koristi i druge metode za njihovo određivanje, u skladu sa odredbama ZEK-a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cijena mjesecne pretplate potpunog pristupa razvezanoj lokalnoj petlji zasnovanoj na bakarnoj parici - Cijena mjesecne pretplate zajedničkog pristupa razvezanoj lokalnoj petlji zasnovanoj na bakarnoj parici - Mjesečna pretplata za zajedničko korišćenje kablovske kanalizacije za kabal prečnika 40 mm - Mjesečna pretplata za zajedničko korišćenje kablovske kanalizacije za kabal prečnika 20 mm 	<p>CT smatra da je potpunim prelaskom na IMS usluga zajedničkog pristupa tehnički obesmišljena is toga predlaže njeno ukidanje</p>	<p>Agencija ne prihvata komentar CT iz razloga što prelazak Crnogorskog Telekoma na IMS usluge ne utiče na potencijalna tehnička rješenja alternativnih operatora.</p>
A16 A17 A18 A19	94	<p>5.1.5.2. Usluga pristupa lokalnoj potpetlji na osnovu bakarne parice</p> <p>Vezano uz uslugu pristupa lokalnoj potpetlji, a u skladu s regulatornom obavezom pristupa koja je određena ovim dokumentom, Agencija odreduje Crnogorskom Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeći način:</p>	<p>CT, u skladu sa prethodnim komentarima predlaže izmjenu roka - da iznosi 180 dana od datuma prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji.</p> <p>Takođe CT navodi kako slijedi:</p> <p>" Izracunavanje troškovno orijentisane cijene u ovoj godini (kao i u modelu koji ce CT</p>	<p>Agencija djelimično prihvata komentar CT na način na način što je izmijenila tekst - rok počinje od datuma prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji. Pri tom, Agencija smatra da je rok od 90 dana dovoljan za izvršavanje propisane obaveze.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku u okviru posebne referentne ponude objavi uslove, rokove i cijene mjesecnog zakupa lokalne potpetlje na osnovu bakarne parice na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid Veleprodajna cijena za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj potpetlji koja se odnosi na mjesecni zakup potpetlje mora, shodno Preporuci o regulisanom pristupu mrežama nove generacije (NGA) (2010/572/EU), biti troškovno orijentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora - Crnogorski Telekom je obavezan u roku u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku u okviru referentne ponude objavi uslove, rokove i cijene a uslugu pristupa lokalnoj potpetlji i pripadajućim sadržajima i svim pratećim uslugama koje se tiču pristupa razvezanoj lokalnoj potpetljina svojoj internet stranici u 	<p>pripremati sledeće godine za 2017.godinu) bi predstavljalo neopravданo dodatno angazovanje znacajnih resursa i vremena na strani CT-a, nezavisno od objektivne potrebe za istim, odnosno da li postoji traznja drugih operatora za ovom uslugom. Takodje, za izracunavanje jedinicne cijene usluge putem troskovnog modela neophodan input podatak je "ostvareni" volumen te usluge, a koji ne postoji u situaciji kada CT nema stvarne korisnike ove usluge, pa samim tim je upotreba troskovnog modela u svrhu izracunavanja ove jedinicne cijene limitirana. Takodje, tehnička rješenja određenih usluga se mogu razlikovati, pa se samim tim i cijena usluge se može značajno razlikovati, u zavisnosti od konkretnog zahtjeva operatora. Iz navedenih razloga CT predlaze izmjenu ovog pasusa na sljedeci nacin: "CT ce u roku od 180 dana nakon prijema zahtjeva za ovom uslugom, koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu I interkonekciji, izracunati cijenu ove usluge koja ce biti troskovno orijentisana, I koja ce sadrzati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatera, odredjenu od strane Agencije (WACC). Izracunavanje troskovno orijentisane cijene CT ce izvrsiti u skladu sa vazecim metodologijama na osnovu kojih se racunaju cijene regulisanih usluga, pri tom ne misleći</p>	<p>Nadalje, Agencija ostaje pri stavu da je CT obavezan da ima troškovno orijentisane cijene usluga (u skladu sa Rješenjima o određivanju Crnogorskog Telekom-a kao operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnim tržištima, kojim je propisala regulatorne obaveze računovodstvenog odvajanja, nadzora cijena i troškovnog računovodstva).</p> <p>S tim u vezi tekst se mijenja tako da glasi:</p> <p>"5.1.5.2. Usluga pristupa lokalnoj potpetlji na osnovu bakarne parice</p> <p>Vezano uz uslugu pristupa lokalnoj potpetlji, a u skladu s regulatornom obavezom pristupa koja je određena ovim dokumentom, Agencija odreduje Crnogorskom Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi uslove, rokove i cijene mjesecnog zakupa lokalne potpetlje na osnovu bakarne
--	---	---	---

		<p>skladu s regulatornim obvezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštjući princip troškovne orjentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima uz stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom. 	<p>striktno na primjenu troskovnog modela ukoliko njegova primjena nije moguća., U slučaju da CT na ovaj nacin nije u mogućnosti da izracuna cijenu usluge, može predložiti neki drugi metod (kalkulaciju) za određivanje cijene usluge koje Agencija ima pravo da dodatno preispituje I analizira.” Napominjemo da je rok od 180 dana primjenjeni , obzirom da je iskustvo iz drugih zemalja (npr.Hrvatska) pokazalo da je za izradu metodologije za izračun cijena potrebno mnogo više vremena od predloženog od strane Agencije. Pomjeranje roka bilo bi u skladu sa principom postovanja objektivnih mogućnosti operatora sa znacajnom tržisnom snagom (cl 71 stav 4) Zakona o elektronskim komunikacijama</p> <p>S tim u vezi, CT predlaže izmjenu teksta, u skladu sa komentarima br.19,23,26,28 I 32 tako da glasi:</p> <p>"5.1.5.2. Usluga pristupa lokalnoj potpetlji na osnovu bakarne parice</p> <p>Vezano uz uslugu pristupa lokalnoj potpetlji, a u skladu s regulatornom obvezom pristupa koja je određena ovim dokumentom, Agencija određuje Crnogorskemu Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeći način:</p>	<p>parice na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obvezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid Veleprodajna cijena za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj potpetlji koja se odnosi na mjesecni zakup potpetlje mora, shodno Preporuci o regulisanom pristupu mrežama nove generacije (NGA) (2010/572/EU), biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan u roku od 90 dana od prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi uslove, rokove i cijene a uslugu pristupa lokalnoj potpetlji i pripadajućim sadržajima i svim pratećim uslugama koje se tiču pristupa razvezanoj lokalnoj potpetljina svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obvezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. - Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene
--	--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 180 dana od prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi uslove, rokove i cijene mjesecnog zakupa lokalne potpetlje na osnovu bakarne parice na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid Veleprodajna cijena za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj potpetlji koja se odnosi na mjesecni zakup potpetlje mora, shodno Preporuci o regulisanom pristupu mrežama nove generacije (NGA) (2010/572/EU), biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora - Crnogorski Telekom je obavezan u roku u roku od 180 dana od prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi uslove, rokove i cijene a uslugu pristupa lokalnoj potpetlji i pripadajućim sadržajima i svim pratećim uslugama koje se tiču pristupa razvezanoj lokalnoj potpetljina svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim 	<p>poštjući princip troškovne orjentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima uz stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom.</p>
--	--	--	---

			<p>dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orijentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima uz stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom. 	
A20				
A21				
A22				
A23	95	<p>5.1.5.3. Usluga pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna koja je realizovana tehnologijom od tačke do tačke</p> <p>Vezano za uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna na način veze od tačke do tačke, a u skladu s regulatornom obavezom pristupa koja je odredena ovim dokumentom, Agencija odreduje Crnogorskom Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku u okviru posebne referentne ponude objavi uslove, rokove i 	<p>U skladu sa prethodnim komentarima za ovu uslugu CT smatra da je istu potrebno isključiti iz tržišta. Ukoliko EKIP pak smatra da je i pored prezentovane argumentacije istu zadržati CT predlaže izmjene u tekstu u skladu sa komentarima br.19, 23 ,26 ,28 i 32. Nadalje, CT navodi:</p> <p>"Napominjemo da je rok od 180 dana primjereniji, obzirom da je iskustvo iz drugih zemalja (npr.Hrvatska) pokazalo da je za izradu metodologije za izračun cijena potrebno mnogo više vremena od predloženog od strane Agencije. Inače, zelimo istaci da bi izračunavanje troškovno orijentisane cijene u ovoj godini (kao i u modelu koji ce CT pripremati sledeće godine za 2017.godinu) predstavljalo neopravdano dodatno angažovanje značajnih resursa i</p> <p>Agencija djelimično prihvata komentar CT na način što je izmijenila tekst - rok počinje od datuma prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji. Pri tom, Agencija smatra da je rok od 90 dana dovoljan za izvršavanje propisane obaveze.</p> <p>Nadalje, Agencija ostaje pri stavu da je CT obavezan da ima troškovno orijentisane cijene usluga (u skladu sa Rješenjima o određivanju Crnogorskog Telekom-a kao operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnim tržištima, kojim je propisala regulatorne obaveze računovodstvenog odvajanja, nadzora cijena i troškovnog</p>	

	<p>cijene mjesecnog zakupa lokalne lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna koja je realizovana tehnologijom od tačke do tačke na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. Veleprodajna cijena za uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna mora, shodno Preporuci o o regulisanom pristupu mrežama nove generacije (NGA) (2010/572/EU), biti troškovno orijentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora</p> <p>- Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku objavi u okviru posebne referentne ponude cijene svih pratećih usluga koje se tiču usluge pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna putem tehnologije od tačke do tačke na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid.;</p>	<p>vremena na strani CT-a, nezavisno od objektivne potrebe za istim, odnosno da li postoji tražnja drugih operatora za ovom uslugom. Pomjeranje roka bilo bi u skladu sa principom poštovanja objektivnih mogućnosti operatora sa znacajnom tržišnom snagom (čl 71 stav 4) Zakona o elektronskim komunikacijama). Takodje, za izračunavanje jedinične cijene usluge putem troškovnog modela neophodan input podatak je "ostvareni" volumen te usluge, a koji ne postoji u situaciji kada CT nema stvarne korisnike ove usluge, pa samim tim je upotreba troškovnog modela u svrhu izracunavanja ove jedinicne cijene limitirana. Takodje, tehnička rješenja određenih usluga se mogu razlikovati, pa se samim tim i cijena usluge se može značajno razlikovati, u zavisnosti od konkretnog zahtjeva operatora</p> <p>Shodno navedenom, CT predlaže izmjenu teksta kako slijedi:</p> <p>"Vezano za uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna na način veze od tačke do tačke, a u skladu s regulatornom obavezom pristupa koja je odredena ovim dokumentom, Agencija odreduje Crnogorskom Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u 	<p>računovodstva).</p> <p>Shodno navedenom, tekst se mijenja tako da glasi:</p> <p>"Vezano za uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna na način veze od tačke do tačke, a u skladu s regulatornom obavezom pristupa koja je odredena ovim dokumentom, Agencija odreduje Crnogorskom Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi uslove, rokove i cijene pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna koja je realizovana tehnologijom od tačke do tačke na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. Veleprodajna cijena za uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna mora, shodno Preporuci o o regulisanom
--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orjentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima uz stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom. 	<p>roku od 180 dana od prijema zahtjeva koji je je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi uslove, rokove i cijene mjesecnog zakupa lokalne lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna koja je realizovana tehnologijom od tačke do tačke na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. Veleprodajna cijena za uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna mora, shodno Preporuci o o regulisanom pristupu mrežama nove generacije (NGA) (2010/572/EU), biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 180 dana od od prijema zahtjeva koji je je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji objavi u okviru posebne referentne ponude cijene svih pratećih usluga koje se tiču usluge pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna putem tehnologije od tačke do tačke na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na 	<p>pristupu mrežama nove generacije (NGA) (2010/572/EU), biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi uslove, rokove i cijene svih pratećih usluga koje se tiču usluge pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna putem tehnologije od tačke do tačke na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid.; • Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orjentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima uz stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom,
--	--	---	---	---

			<p>uvid.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orijentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima uz stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom." 	<p>potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom."</p>
A24 A25 A26	96	<p>5.1.5.4. Usluga Razvezanog pristupa na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) u FTTH PON konceptu</p> <p>Vezano za uslugu razvezanog pristupa na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) u FTTH PON konceptu, Agencija određuje Crnogorskom Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeći nacin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku u okviru posebne referentne ponude objavi cijenu usluge izdvojenog pristupa na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) u FTTH PON konceptu na svojoj internet stranici u skladu s 	<p>CT navodi kako slijedi:</p> <p>"Nejasno je na koji način CT treba da ponudi razvezani pristup na lokaciji optičkog razdjelnika, imajući u obzir član 13 Pravilnika o zajedničkom korištenju elektronske komunikacione infrastructure i povezane opreme, koji u zadnjem stavu konstatiše da su postavljeni vodovi i elektronske komunikacione instalacije vlasništvo vlasnika zgrade, iako se CT protivi tom mišljenju. Sada se postavlja pitanje, na koji način CT može razvezati petlju koja po pravilniku nije njegovo vlasništvo. Stoga, do eventualne promjene Pravilnika predlažemo da se ova usluga izbaci iz tržišta. Ukoliko pak EKIP smatra da je i dalje treba zadržati bez obzira na izloženu argumentaciju CT predlaže izmjene teksta kako slijedi u nastavku"</p> <p>Takođe, CT navodi kako slijedi:</p>	<p>Agencija ostaje pri stavu u vezano za uslugu razvezanog pristupa na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) u FTTH PON konceptu.</p> <p>Agencija djelimično prihvata komentar CT na način što je izmijenila tekst - rok počinje od datuma prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji. Pri tom, Agencija smatra da je rok od 90 dana dovoljan za izvršavanje propisane obaveze.</p> <p>Nadalje, Agencija ostaje pri stavu da je CT obavezan da ima troškovno orijentisane cijene usluga (u skladu sa Rješenjima o određivanju Crnogorskog Telekom-a kao operatora sa značajnom</p>

		<p>regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. veleprodajna cijena za uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna mora biti troškovno orijentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku u okviru posebne referentne ponude objavi cijene svih pratećih usluga koje se tiču usluge pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu pristupa na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) u FTTH PON konceptu na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid; - Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orijentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima 	<p>"Dok ne bude razjašnjeno i Pravilnikom drugacije definisano vlasnistvo na lokaciji optickog razdjelnika (splitera), te samim tim dok ne nastanu uslovi i mogucnosti da CT-a pruza ovu uslugu, ne vidimo objektivne razloge da unaprijed izracunavamo troškovno orijentisane cijene ove usluge. Ako se Agencija ipak neslaže sa navedenim, i trazi da ova usluga i dalje stoji u Analizi, onda predlažemo izmjenu ovog pasusa kao što slijedi: "CT ce u roku od 180 dana nakon prijema zahtjeva za ovom uslugom, koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji, izracunati cijenu ove usluge koja ce biti troškovno orijentisana, i koja ce sadrzati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatera, odredjenu od strane Agencije (WACC). Izracunavanje troškovno orijentisane cijene CT ce izvrsiti u skladu sa vazecim metodologijama na osnovu kojih se racunaju cijene regulisanih usluga, pri tom ne misleći striktno na primjenu troškovnog modela ukoliko njegova primjena nije moguća., U slučaju da CT na ovaj način nije u mogućnosti da izračuna cijenu usluge, moze predložiti neki drugi metod (kalkulaciju) za odredjivanje cijene usluge koje Agencija ima pravo da dodatno preispituje I analizira." Napominjemo da je rok od 180 dana primjenjeni , obzirom da je</p>	<p>tržišnom snagom na relevantnim tržištima, kojim je propisala regulatorne obaveze računovodstvenog odvajanja, nadzora cijena i troškovnog računovodstva).</p> <p>Shodno navedenom, tekst se mijenja tako da glasi:</p> <p>"Vezano za uslugu razvezanog pristupa na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) u FTTH PON konceptu, Agencija određuje Crnogorskom Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeći nacin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi uslove, rokove i cijene usluge izdvojenog pristupa na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) u FTTH PON konceptu na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. Veleprodajna cijena za uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna
--	--	--	--	--

		<p>uz stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom.</p> <p>iskustvo iz drugih zemalja(npr.Hrvatska) pokazalo da je za izradu metodologije za izračun cijena potrebitno mnogo više vremena od predloženog od strane Agencije . Pomjeranje roka bilo bi u skladu sa principom postovanja objektivnih mogucnosti operatora sa znacajnom tržisnom snagom (cl 71 stav 4) Zakona o elektronskim komunikacijama).</p> <p>Izracunavanje troškovno orijentisane cijene u ovoj godini (kao i u modelu koji ce CT pripremati sledeće godine za 2017.godinu) bi predstavljalo neopravданo dodatno angazovanje značajnih resursa i vremena na strani CT-a, nezavisno od objektivne potrebe za istim, odnosno da li postoji tražnja drugih operatora za ovom uslugom. Takođe, za izračunavanje jedinične cijene usluge putem troškovnog modela neophodan input podatak je "ostvareni" volumen te usluge, a koji ne postoji u trenutnoj situaciji kada CT nema stvarne korisnike ove usluge, pa samim tim je upotreba troškovnog modela u svrhu izračunavanja ove jedinične cijene limitirana.</p> <p>S tim u vezi CT predlaže izmjene u tekstu u skladu sa komentarima br.19,23,26,28 I 32. tako da glasi:</p> <p>"5.1.5.4. Usluga Razvezanog pristupa na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) u</p>	<p>mora biti troškovno orijentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi uslove, rokove i cijene svih pratećih usluga koje se tiču usluge pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu pristupa na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) u FTTH PON konceptu na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid; • Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orijentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima uz stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene
--	--	---	--

		<p>FTTH PON konceptu</p> <p>Vezano za uslugu razvezanog pristupa na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) u FTTH PON konceptu, Agencija određuje Crnogorskom Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeći nacin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 180 dana od prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi cijenu usluge izdvojenog pristupa na lokaciji optičkog razdjelnika (splitera) u FTTH PON konceptu na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid.; veleprodajna cijena za uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna mora biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora; - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 180 dana od prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru posebne referentne ponude objavi cijene svih pratećih usluga koje se tiču usluge pristupa razvezanoj lokalnoj petlji na osnovu pristupa na lokaciji 	cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom."
--	--	--	---

			<p>optičkog razdjelnika (splitera) u FTTH PON konceptu na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orijentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima uz stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom." 	
A27 A28	96	<p>5.1.5.5. Usluga virtuelnog razvezanog pristupa</p> <p>Vezano za uslugu virtuelnog razvezanog pristupa, a u skladu s regulatornom obavezom pristupa koja je odredena ovim dokumentom, Agencija određuje Crnogorskому Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeći nacin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku u okviru posebne referentne 	<p>CT navodi kao slijedi:</p> <p>" Izracunavanje troškovno orijentisane cijene u ovoj godini (kao i u modelu koji će CT pripremati sledeće godine za 2017.godinu) bi predstavljalo neopravdano dodatno angazovanje znacajnih resursa i vremena na strani CT-a, nezavisno od objektivne potrebe za istim, odnosno da li postoji tražnja drugih operatora za ovom uslugom. Takođe, za izracunavanje jedinične cijene usluge putem troškovnog modela neophodan input podatak je "ostvareni" volumen te usluge, a koji ne postoji u trenutnoj situaciji kada CT nema stvarne korisnike ove usluge, pa samim</p>	<p>Agencija djelimično prihvata komentar CT na način što je izmjenila tekst - rok počinje od datuma prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji. Pri tom, Agencija smatra da je rok od 90 dana dovoljan za izvršavanje propisane obaveze.</p> <p>Nadalje, Agencija ostaje pri stavu da je CT obavezan da ima troškovno orijentisane cijene usluga (u skladu sa Rješenjima o određivanju Crnogorskog Telekom-a kao operatora sa značajnom</p>

		<p>ponude objavi cijenu usluge virtuelnog razvezanog pristupa na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvidveleprodajna cijena za uslugu virtuelnog razvezanog pristupa mora biti troškovno orijentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku u okviru posebne referentne ponude objavi cijene svih pratećih usluga koje se tiču usluge virtuelnog razvezanog pristupa; - Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orijentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima po cijeni koja mora biti troškovno orijentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. <p>Shodno navedenom, potrebno je da</p>	<p>tim je upotreba troškovnog modela u svrhu izracunavanja ove jedinicne cijene limitirana. Takodje, tehnička rješenja određenih usluga se mogu razlikovati, pa se samim tim i cijena usluge se može značajno razlikovati, u zavisnosti od konkretnog zahtjeva operatora. Iz navedenih razloga CT predlaze izmjenu ovog pasusa na sljedeci nacin: "CT ce u roku od 180 dana nakon prijema zahtjeva za ovom uslugom, koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu I interkonekciji, izracunati cijenu ove usluge koja ce biti troškovno orijentisana, I koja ce sadrzati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatera, odredjenu od strane Agencije (WACC). Izracunavanje troškovno orijentisane cijene CT ce izvrsiti u skladu sa vazecim metodologijama na osnovu kojih se racunaju cijene regulisanih usluga, pri tom ne misleci striktno na primjenu troškovnog modela ukoliko njegova primjena nije moguca. U slučaju da CT na ovaj nacin nije u mogucnosti da izracuna cijenu usluge, moze predloziti neki drugi metod (kalkulaciju) za određivanje cijene usluge oye Agencija ima pravo da dodatno preispituje i analizira." Napominjemo da je rok od 180 dana primjenjeni , obzirom da je iskustvo iz drugih zemalja (npr.Hrvatska) pokazalo da je za izradu metodologije za izračun cijena</p>	<p>tržišnom snagom na relevantnim tržištima, kojim je propisala regulatorne obaveze računovodstvenog odvajanja, nadzora cijena i troškovnog računovodstva).</p> <p>Shodno navedenom, tekst se mijenja tako da glasi:</p> <p>"5.1.5.5. Usluga virtuelnog razvezanog pristupa</p> <p>Vezano za uslugu virtuelnog razvezanog pristupa, a u skladu s regulatornom obavezom pristupa koja je odredena ovim dokumentom, Agencija određuje Crnogorskom Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeci nacin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi cijenu usluge virtuelnog razvezanog pristupa na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji
--	--	---	--	---

		<p>sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom.</p> <p>potrebno mnogo više vremena od predloženog od strane Agencije.Pomjeranje roka bilo bi u skladu sa principom postovanja objektivnih mogućnosti operatora sa znacajnom tržisnom snagom (cl 71 stav 4) Zakona o elektronskim komunikacijama)"</p> <p>CT predlaže izmjene teksta, u skladu sa ranijim komentarima, kako slijedi:</p> <p>" 5.1.5.5. Usluga virtuelnog razvezanog pristupa</p> <p>Vezano za uslugu virtuelnog razvezanog pristupa , a u skladu s regulatornom obavezom pristupa koja je odredena ovim dokumentom, Agencija određuje Crnogorskom Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeći nacin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 180 dana od prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji i u kojem su jasno definisane i obrazložene dodatne vrijednosti koju bi alternativni operatori dobili korišćenjem veleprodajne usluge VULA, a koje im nisu omogućene bitstream uslugom u okviru referentne ponude objavi cijenu usluge virtuelnog razvezanog pristupa na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim 	<p>na uvidveleprodajna cijena za uslugu virtuelnog razvezanog pristupa mora biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi cijene svih pratećih usluga koje se tiču usluge virtuelnog razvezanog pristupa; - Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orjentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima po cijeni koja mora biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom
--	--	---	---

			<p>dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvidveleprodajna cijena za uslugu virtuelnog razvezanog pristupa mora biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 180 dana od od prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru posebne referentne ponude objavi cijene svih pratećih usluga koje se tiču usluge virtuelnog razvezanog pristupa; - Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orjentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima po cijeni koja mora biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom." 	
A29 A30 A31 A32	97	5.1.5.6. Usluge povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul) Vezano za uslugu povezivanja jezgrene	CT navodi kako slijedi: " Izracunavanje troskovno orijentisane cijene u ovoj godini (kao i u modelu koji ce CT pripremati sledece godine za 2017.godinu) bi	Agencija djelimično prihvata komentar CT na način što je izmijenila tekst - rok počinje od datuma prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o

		<p>mreže i pristupne mreže (backhaul), a u skladu s regulatornom obavezom pristupa koja je određena ovim dokumentom, za uslugu zakupa optičkog vlakna bez prenosne opreme (dark fibre) i/ili pružanja pristupa na osnovi talasne dužine (xWDM pristup) Agencija određuje Crnogorskom Telekomu obavezu nadzora cijena na sledeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku u okviru posebne referentne ponude objavi cijenu usluge povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul) putem zakupa optičkog vlakna bez prenosne opreme (dark fibre) i/ili pružanja pristupa na osnovi talasne dužine (xWDM pristup) na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. veleprodajna cijena za uslugu povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul) mora biti troškovno orijentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike 	<p>predstavljalo neopravdano dodatno angazovanje znacajnih resursa i vremena na strani CT-a, nezavisno od objektivne potrebe za istim, odnosno da li postoji tražnja drugih operatora za ovom uslugom. Takodje, za izracunavanje jedinicne cijene usluge putem troškovnog modela neophodan input podatak je "ostvareni" volumen te usluge, a koji ne postoji u trenutnoj situaciji kada CT nema stvarne korisnike ove usluge, pa samim tim je upotreba troškovnog modela u svrhu izracunavanja ove jedinicne cijene limitirana. Za izracunavanje cijene ove usluge neophodan podatak je i tacna duzina optickih kablova, kojim CT trenutno ne raspolaze, a koja se utvrđuje kroz projekat snimanja kablovske kanalizacije, koji je u toku. Takodje, tehnička rješenja određenih usluga se mogu razlikovati, pa se samim tim i cijena usluge se može značajno razlikovati, u zavisnosti od konkretnog zahtjeva operatora. Iz navedenih razloga CT predlaze izmjenu ovog pasusa na sljedeci nacin: "CT ce u roku od 180 dana nakon prijema zahtjeva za ovom uslugom, koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu I interkonekciji, izracunati cijenu ove usluge koja ce biti troškovno orijentisana, I koja ce sadrzati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora, odredjenu od strane Agencije (WACC).</p>	<p>operatorskom pristupu i interkonekciji. Pri tom, Agencija smatra da je rok od 90 dana dovoljan za izvršavanje propisane obaveze.</p> <p>Nadalje, Agencija ostaje pri stavu da je CT obavezan da ima troškovno orijentisane cijene usluga (u skladu sa Rješenjima o određivanju Crnogorskog Telekom-a kao operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnim tržištima, kojim je propisala regulatorne obaveze računovodstvenog odvajanja, nadzora cijena i troškovnog računovodstva).</p> <p>Shodno navedenom, tekst se mijenja tako da glasi:</p> <p>"5.1.5.6. Usluge povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul)</p> <p>Vezano za uslugu povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul), a u skladu s regulatornom obavezom pristupa koja je određena ovim dokumentom, za uslugu zakupa optičkog vlakna bez prenosne opreme (dark fibre) i/ili pružanja pristupa na osnovi talasne dužine (xWDM pristup) Agencija određuje Crnogorskom Telekomu obavezu nadzora cijena na</p>
--	--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - operatora; <p>Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od donošenja Rješenja Agencije u ovom postupku u okviru posebne referentne ponude objavi cijene svih pratećih usluga koje se tiču usluge povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul) na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. Crnogorski Telekom je dužan isto primjenjivati 30 dana od dana objave na svojoj internet stranici;</p> <p>Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orjentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima po cijeni koja mora biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora.</p> <p>Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom.</p>	<p>Izracunavanje troskovno orijentisane cijene CT ce izvrsiti u skladu sa vazecim metodologijama na osnovu kojih se racunaju cijene regulisanih usluga, pri tom ne misleći striktno na primjenu troskovnog modela, ukoliko njegova primjena nije moguca. U slučaju da CT na ovaj nacin nije u mogucnosti da izracuna cijenu usluge, moze predloziti neki drugi metod (kalkulaciju) za odredjivanje cijene usluge koje Agencija ima pravo da dodatno preispituje i analizira." Napominjemo da je rok od 180 dana primjereni, obzirom da je iskustvo iz drugih zemalja (npr.Hrvatska) pokazalo da je za izradu metodologije za izračun cijena potrebno mnogo više vremena od predloženog od strane Agencije."</p> <p>Shodno navedenom, CT predlaže izmjenu teksta kako slijedi:</p> <p>"5.1.5.6. Usluge povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul)</p> <p>Vezano za uslugu povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul), a u skladu s regulatornom obavezom pristupa koja je određena ovim dokumentom, za uslugu zakupa optičkog vlakna bez prenosne opreme (dark fibre) i/ili pružanja pristupa na osnovi talasne dužine (xWDM pristup) Agencija određuje Crnogorskom Telekomu</p>	<p>sledeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi cijenu usluge povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul) putem zakupa optičkog vlakna bez prenosne opreme (dark fibre) i/ili pružanja pristupa na osnovi talasne dužine (xWDM pristup) na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. Veleprodajna cijena za uslugu povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul) mora biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora; - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru referentne ponude objavi cijene svih pratećih usluga koje se tiču usluge
--	--	--	--	---

		<p>obavezu nadzora cijena na sledeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 180 dana od prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru posebne referentne ponude objavi cijenu usluge povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul) putem zakupa optičkog vlakna bez prenosne opreme (dark fibre) i/ili pružanja pristupa na osnovi talasne dužine (xWDM pristup) na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. Veleprodajna cijena za uslugu povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul) mora biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora; - Crnogorski Telekom je obavezan da u roku od 180 dana od prijema zahtjeva koji je potpun i u skladu sa Pravilnikom o operatorskom pristupu i interkonekciji u okviru posebne referentne ponude objavi cijene svih pratećih usluga koje se tiču usluge povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul) na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim 	<p>povezivanja jezgrene mreže i pristupne mreže (backhaul) na svojoj internet stranici u skladu s regulatornim obavezama koje su određene ovim dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. Crnogorski Telekom je dužan isto primjenjivati 30 dana od dana objave na svojoj internet stranici; Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orjentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima po cijeni koja mora biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom."</p>
--	--	---	---

		dokumentom i istu dostavi Agenciji na uvid. Crnogorski Telekom je dužan isto primjenjivati 30 dana od dana objave na svojoj internet stranici; - Crnogorski Telekom je obavezan da odredi sve gore navedene cijene poštujući princip troškovne orjentisanosti i na takvom nivou da operator koji je minimalno efikasan kao Crnogorski Telekom može nuditi usluge krajnjim korisnicima po cijeni koja mora biti troškovno orjentisana i sadržati stopu povrata na ulaganja koja uzima u obzir investicione rizike operatora. Shodno navedenom, potrebno je da sve gore navedene cijene budu obuhvaćene troškovnim modelom."	
--	--	---	--